

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 185/2013-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. marca 2013 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. E. B., B., správkyne konkurznej podstaty úpadcu Z. s. r. o. v konkurze, B., zastúpenej advokátkou JUDr. E. M., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Cob 453/2011-368 z 23. októbra 2012 v znení opravného uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Cob 453/2011-368 z 13. decembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. E. B., správkyne konkurznej podstaty úpadcu Z. s. r. o. v konkurze, o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. januára 2013 doručená sťažnosť JUDr. E. B., B., správkyne konkurznej podstaty úpadcu Z. s. r. o. v konkurze, B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. E. M., B., ktorou

namieta porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Cob 453/2011-368 z 23. októbra 2012 v znení opravného uznesenia krajského súdu č. k. 2 Cob 453/2011-368 z 13. decembra 2012 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva:

„Sťažovateľ bol navrhovateľom v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava 3 pod č. k. 22 Cb 85/2008 proti odporcovi T... o zaplatenie 132.775,67 € (4.000.000,- Sk).

Okresný súd... rozsudkom č. k. 22 Cb 85/2008 zo dňa 26. 11. 2009 zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 80.936,62 € s 13 % úrokom z omeškania od 23. 3. 2006 do zaplatenia, v sume 3.943,50 € konanie zastavil a vo zvyšku žalobu zamietol (v sume 47.895,56 €).

Na základe odvolania odporcu v časti výroku, ktorým bol zaviazaný zaplatiť navrhovateľovi sumu 80.936,62 € s 13 % úrokom z omeškania od 23. 3. 2006 do zaplatenia, Krajský súd... uznesením č. k. 2 Cob 72/2010 zo dňa 14. 12. 2010 prvostupňový rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Okresný súd... v ďalšom konaní o zaplatenie istiny 80.936,62 € s prísl. rozsudkom č. k. 22 Cb 85/2008 zo dňa 25. 8. 2011 rozhodol, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 40.735,01 € s 13 % úrokom z omeškania ročne od 23. 3. 2006 do zaplatenia a vo zvyšku žalobu zamietla (v sume 40.201,61 €). Zároveň súd rozhodol o trovách konania podľa § 142 ods. 2 O. s. p. a § 146 ods. 2 O. s. p.

Na základe odvolania odporcu v časti výroku, ktorým bol zaviazaný zaplatiť navrhovateľovi sumu 40.735,01 € s 13 % úrokom z omeškania ročne od 23. 3. 2006 do zaplatenia, Krajský súd... rozsudkom č. k. 2 Cob 453/2011-368 zo dňa 23. 10. 2012 rozsudok Okresného súdu... 22 Cb 85/2008-202 zo dňa 25. 8. 2011 v napadnutej časti zmenil tak, že žalobu zamietla. Zároveň zaviazal navrhovateľa zaplatiť odporcovi trovy prvostupňového a odvolacieho konania v sume 21.210,39 €...

Opravným uznesením Krajský súd... č. k. 2Cob 453/2011-368 zo dňa 13. 12. 2012 vydal opravné uznesenie, podľa ktorého vo výroku rozsudku 2 Cob 453/2011-368 zo dňa

23. 10. 2012, Krajského súdu..., má byť správne označené číslo konania rozsudok Okresného súdu Bratislava 3 č. k. 22 Cb 85/2008-307 zo dňa 25. 8. 2011. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 7. 1. 2013.“

Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu, ktoré odôvodňuje takto:

„Súčasťou práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie je povinnosť súdu riadnym a vyčerpávajúcim spôsobom odôvodniť rozhodnutie v zmysle ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p.

Štruktúra odôvodnenia rozsudku je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy... Ak súd pri odôvodňovaní rozsudku nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje § 157 ods. 2 O. s. p., dochádza k tomu, že rozsudok je nespreskúmateľný pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ako aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym spôsobom.

Z výkladu ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p. vyplýva, že k jeho porušeniu dochádza nielen čiastočnou či úplnou absenciou dôvodov súdneho rozhodnutia, ale aj nedostatočným vysporiadaním sa s podstatnými argumentmi účastníkov konania, ktoré sú v rozpore so závermi súdu.

Rozsudok Krajského súdu... neobsahuje dostatočné zdôvodnenie, pretože... neuvádza ako sa vo veci odvolania odporcu vyjadril navrhovateľ... nevysvetľuje, ktoré skutočnosti súd považuje za preukázané a ktoré nie a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil.“

Sťažovateľka poukazuje na to, že krajský súd v rozsudku uviedol dôvody odvolania odporcu, ale už «neuviedol skutočnosti uvedené vo vyjadrení navrhovateľa k odvolaniu odporcu zo dňa 10. 1. 2012... ale sa obmedzil len na prednes právnej zástupkyne navrhovateľa na pojednávaní dňa 23. 10. 2012... „že sa pridržiava svojich doterajších vyjadrení a žiada rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.“

Krajský súd... neuviedol vyjadrenie navrhovateľa, v ktorom žiadal aby odporca v tomto spore preukázal, že je vecne legitimovaný na uplatnenie nároku z bezdôvodného obohatenia vzniknutého navrhovateľovi prevzatím preddavkovej odplaty na nájomnom od spoločnosti E., a. s. vo výške 1.227.183,- Sk (40.735,01 €) s tým, že vecnú legitimáciu

odporcu nemožno vyvodit' len z jeho postavenia vlastníka administratívnej budovy súp. č. 2977... v B., vedenej na LV č. 3357, k. ú. N.

Navrhovateľ ďalej uviedol že je nesporné, že uvedenú nehnuteľnosť previedol navrhovateľ na odporcu Kúpnu zmluvou zo dňa 9. 9. 2004. Je nesporné, že v čl. III. bod 2. citovanej zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že odporca ako kupujúci preberá všetky ťarchy, t. j. vecné bremená, záložné práva a iné ťarchy viaznuce na predmete tejto zmluvy, vrátane vecného bremena – práva nerušeného užívania priestorov o celkovej výmere 207 m² nachádzajúcich sa na prízemí administratívnej budovy súp. č. 2977... v B. v prospech E., a. s. Uvedený dovetok „vrátane“ dopísal na 1. strane citovanej kúpnej zmluvy sám konateľ odporcu a v tom čase aj navrhovateľa Ing. A. H. vlastnou rukou spolu s vlastným podpisom. To znamená, že kúpna cena v zmysle čl. IV. bod 1 citovanej kúpnej zmluvy predstavuje hodnotu predmetu kúpnej zmluvy tak, ako je uvedená v kúpnej zmluve. Slobodnou vôľou zmluvných strán bola jasne prejavená vôľa kupujúceho kúpiť nehnuteľnosť za kúpnu cenu uvedenú v kúpnej zmluve a to vrátane prevzatia vecného bremena – práva nerušeného užívania priestorov o celkovej výmere 207 m² nachádzajúcich sa na prízemí administratívnej budovy súp. č. 2977... v B. v prospech E., a. s.

Navrhovateľ na základe všetkých uvedených dôvodov vo svojom vyjadrení uviedol, že je toho názoru, že odporca odkúpil administratívnu budovu vrátane vecného bremena spočívajúceho v práve nájmu spoločnosti E., a. s. za kúpnu cenu stanovenú v kúpnej zmluve a teda na strane navrhovateľa nevzniklo, žiadne bezdôvodné obohatenia, resp. ak vzniklo, vecne legitimovaným na vydanie bezdôvodného obohatenia by bola spoločnosť E., a. s., ktorá zaplatila preddavkovo odplatu na nájomnom.».

Podľa sťažovateľky «Sporným právnym názorom v odvolacom konaní bolo, či odporca bol vecne legitimovaný na uplatnenie nároku z bezdôvodného obohatenia v sume 40.735,01 €, ktorý bol odporcom jednostranne započítaný s pohľadávkou navrhovateľa (časťou kúpnej ceny 40.735,01 €), uplatnenou v tomto konaní navrhovateľom.

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave neobsahuje žiadne konkrétnejšie a podrobnejšie odôvodnenie o tom, prečo nie je právny názor navrhovateľa správny.

Spornou skutočnosťou v odvolacom konaní, resp. celom konaní bolo, či bezdôvodné obohatenie na strane navrhovateľa v sume 40.735,01 € vôbec vzniklo, teda či uvedená

čiastka bola zohľadnená v kúpnej cene podľa čl. IV. bod 1. kúpnej zmluvy zo dňa 9. 9. 2004 alebo nie.

Krajský súd vo svojom odôvodnení rozsudku sa obmedzil iba na konštatovanie, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, ale nevysvetlil, na základe akých dôkazov, resp. úvah dospel k týmto záverom. Takisto nevysvetlil, ktoré skutočnosti neboli preukázané.

Krajský súd vo svojom rozhodnutí zdôvodnil opätovne len argumentáciu odporcu na str. 4 rozsudku: „Je potrebné prisvedčiť tvrdeniu odporcu, že kúpna zmluva neobsahuje ustanovenie o tom, že v kúpnej cene je zohľadnené už vopred zaplatené nájomné spoločnosťou E., a. s.“ ale k argumentácii navrhovateľa uvedenej v podaní zo dňa 10. 1. 2012 na č. l. 349-351 „že kúpna zmluva obsahuje ustanovenie, že odporca kupuje nehnuteľnosť vrátane vecného bremena za dohodnutú cenu, a teda že v kúpnej cene je zohľadnené už vopred zaplatené nájomné spoločnosťou E., a. s.“ sa súd nevyjadril vôbec, dokonca túto skutočnosť ani neuviedol v odôvodnení rozsudku.

Krajský súd teda v základnej skutkovej otázke, t. j. existencii bezdôvodného obohatenia 40.735,01 €, neuviedol na základe akých úvah dospel k svojim záverom, ale iba „prisvedčil tvrdeniu odporcu“.

Tieto závery prijal Krajský súd napriek skutočnosti, že voči dôkazom, ktoré odvolací súd zopakoval na pojednávaní dňa 23. 10. 2012, najmä voči Akceptácii zániku zostatku peňažného záväzku započítaním zo dňa 9. 4. 2006, sme vzniesli zásadné výhrady už na pojednávaní prvostupňového súdu dňa 26. 11. 2009 str. 2, 3 zápisnice ako aj vo svojom Záverečnom vyjadrení zo dňa 5. 5. 2011 na str. 5.

V rámci našich výhrad sme spochybnili vierohodnosť tohto dôkazu a sme toho názoru že dôkazy mohli byť produkované až počas súdneho konania a navrhli sme, aby súd na tento dôkaz neprihliadal. Toto tvrdenie okrem právnych dôvodov sme preukazovali aj tou skutočnosťou, že v čase „vyhotovenia“ dôkazu Akceptácia zániku zostatku peňažného záväzku započítaním zo dňa 9. 4. 2006 bol Ing. A. H. konateľom aj navrhovateľa aj odporcu a mal záujem na platnom a účinnom započítaní vzájomných pohľadávok navrhovateľa a odporcu, nakoľko mal vedomosť o tom, že na navrhovateľa Z. s. r. o. (pôvodný názov T. spol. s r. o.) je podaný návrh na vyhlásenie konkurzu a po vyhlásení konkurzu už započítanie nie je možné, pretože to vylučuje zákon o konkurze a vyrovnaní.

Sme toho názoru, že v rámci vyjadrenia navrhovateľa k zopakovaným dôkazom na pojednávaní dňa 23. 10. 2012, v ktorom uviedol že sa pridŕža doterajších prednesov, sa Krajský súd mal zaoberať s výhradami navrhovateľa voči vykonaným dôkazom, nakoľko ako odvolací súd zmenil rozsudok I. stupňového súdu.».

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľa JUDr. E. B., B., Správcu konkurznej podstaty úpadcu: Z., s. r. o. v konkurze, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob 453/2011-368 zo dňa 23. 10. 2012 v znení Opravného uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob 453/2011-368 zo dňa 13. 12. 2012 porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob 453/2011-368 zo dňa 23. 10. 2012 v znení Opravného uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob 453/2011-368 zo dňa 13. 12. 2012 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.“

II.

V zmysle čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predpisov každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde

nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu, ktorým bol zmenený rozsudok Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) č. k. 22 Cb 85/2008-202 z 25. augusta 2011 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Podľa § 238 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej aj „OSP“) dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

Podľa § 241 ods. 2 písm. c) OSP dovolanie môže odôvodniť len tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza: „Sporným právnym názorom v odvolacom konaní bolo, či odporca bol vecne legitimovaný na uplatnenie nároku z bezdôvodného obohatenia v sume 40.735,01 €, ktorý bol odporcom jednostranne

započítaný s pohľadávkou navrhovateľa (časťou kúpnej ceny 40.735,01 €), uplatnenou v tomto konaní navrhovateľom.

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave neobsahuje žiadne konkrétnejšie a podrobnejšie odôvodnenie o tom, prečo nie je právny názor navrhovateľa správny.“

Možno konštatovať, že z hľadiska argumentácie sťažovateľky krajský súd vec nesprávne právne posúdil. Pri takto formulovanej námietke mala sťažovateľka právo podať proti napadnutému uzneseniu dovolanie podľa § 238 ods. 1 OSP.

Ústavou daná právomoc neumožňuje ústavnému súdu nahrádzať rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona. Ústavný súd môže založiť svoju právomoc na konanie až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd, naopak čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých sťažovateľovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy. Aj podľa stabilnej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a Občianskym súdnym poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

Ústavný súd v súvislosti so skúmaním podmienok konania o podanej sťažnosti v rámci jej predbežného prerokovania zistil, že sťažovateľka proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie nepodala. Vzhľadom na uvedené obstojí záver, že nevyčerpala mimoriadny opravný prostriedok, ktorý mu zákon na ochranu jej základných práv účinne poskytol a na ktorého použitie bol oprávnený v zmysle Občianskeho súdneho poriadku, čo zakladá neprípustnosť jej sťažnosti. Sťažovateľka ani len netvrdila (tým menej preukazovala), že dovolanie nepodala z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Preto zo strany ústavného súdu neprichádza do úvahy ani prípadný postup podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Na základe uvedeného ústavný súd odmietol sťažnosť ako neprípustnú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. S prihliadnutím na uvedené sa ústavný súd bližšie nezaoberal ani argumentáciou sťažovateľky vo vzťahu k porušeniu ňou označených práv.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. marca 2013